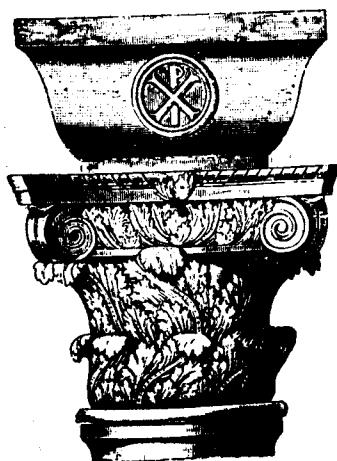

ο Ἰουστινιανὸς κατώρθωσε νὰ μεταφέρῃ τῷ 551 εἰς Κωνσταντινούπολιν φὰ τῶν πολυτίμων ἐκείνων σκωλήκων. Τὰ φὰ ταῦτα ἔζωποι ηθησαν κατὰ τὴν ὁδηγίαν τῶν μοναχῶν θερμανθέντα διὰ κόπρου παρήγαγον σκωλήκας· οἱ σκώληκες ἐτράφησαν διὰ φύλλων συκαμίνου· ἀφοῦ δὲ συνελέγη ἡ μέταξα, διετηρήθη ἵκανὸς ἀριθμὸς χρυσαλλίδων ἵνα διαδοθῇ τὸ γένος αὐτῶν, καὶ ἐφυτεύθησαν τὰ δένδρα τὰ δόποια ἔμειλλον νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς συντήρησιν τῶν νέων γενεῶν. Τοιουτορόπως εἰσῆχθη εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας ἡ καλλιέργεια τῆς μετάξης. Ὁ πλοῦτος δυτικὸς ἐκ τούτου συνέρρευσεν εἰς τὰς χώρας ταῦτας εἶναι ἀνυπολόγιστος. Ἐτι πρὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ πολλὰς ἐκατονταετηρίδας μετέπειτα, τὸ ἀνατολικὸν κράτος εἶχε λόγῳ τῶν βιομηχανικῶν αὐτοῦ ἐργοστασίων ὡς πρὸς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, δπως ἔχει σήμερον ἡ Ἀγγλία πρὸς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ κόσμου· πᾶσα ἡ Εὐρώπη ἥτοι ὑποτελής τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους, διότι ἐν αὐτῷ καὶ μόνῳ ὑπῆρχον ἐργοστάσια μαλλίνων, λινῶν, πορφυρῶν καὶ μεταξωτῶν ὑφασμάτων, καὶ ἀπ' αὐτοῦ καὶ μόνου ἐπρομηθεύοντο πρὸ καιροῦ καὶ μετέπειτα τὰ ὑφάσματα ταῦτα πάντα τὰ πρὸς βιορρᾶν καὶ πρὸς δυσμάς κείμενα ἔθνη. Ἀλλὰ μέχρι τῶν χρόνων τούτων, ἐπειδὴ ἡ προμήθεια τῆς πρώτης ὥλης τῆς μετάξης ἥτοι σφόδρα δυσχερῆς καὶ πολυδάπανος, ἡ ἔξεργασία τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων ἥτοι ἀναγκαίως περιωρισμένη. Ἀφοῦ δημως ἀπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἥρχισε νὰ παράγεται ἐνταῦθα ἡ πρώτη ὥλη, ἐπειδὴ τὸ ἀνατολικὸν κράτος ἔξηκολούθει νὰ ἔχῃ τὸ μονοπάλιον τῆς ἔξεργασίας τῆς ὥλης ταύτης, πρόδηλον διότι ἐπολλαπλασιάθησαν ἡ τε παραγωγὴ καὶ ἡ κατανάλωσις τῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων, ὑπερημέησαν δ' ἐκ τούτου οἱ ἔθνικοι πόροι τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους.

ῶς ἐκαλοῦντο ἐν τοῖς Ἑλληνιστικοῖς χρόνοις οἱ Χιμιαροὶ τῆς νοτίου Ἀραβίας. Διὰ τῶν εἰρημένων συνθηκῶν ὑπερχεοῦντο οἱ δύο δύματα καὶ δύματασσοι καὶ δύμαδοις Αιθίοπες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καλούμενοι πήγεμόνες νὰ πέμπωσι πλοῖα εἰς τὰ παράλια τῶν ὑπὸ Τούρκων κατεχομένων χωρῶν (τῆς νῦν Ἰνδοκίνας, καὶ μέρους τῆς νοτίου Κίνας), καὶ νὰ μετακομίζωσι τὴν μέταξαν εἰς τὴν Ἐρυθράν θάλασσαν, ὀπόθεν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Ηπλουσίου (νῦν Σοιέζ) μετεπιτάξαν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας. Ἀλλ' ἡ ἐπιβολὴ αὐτῆς τοῦ μεγάλου αὐτοκράτορος δὲν ὑπῆρχεν ἐπιτυχής. Διότι οἱ τῆς Ἀβησσηνίας καὶ τῆς Νοτίου Ἀραβίας ἐμπόροι δὲν ἦδυναντο νὰ διαγωνισθῶσι πρὸς τοὺς Πέρσας ἐμπόρους, οἵτινες προλαμβάνοντες παρελάμβανον πάντα τὰ ἐν τοῖς λιμέσι τῆς Ἰνδος νικῆς καὶ τῆς Κίνας σωρευόμενα ἐμπορεύματα.

(¹) Κατ' ἄλλην παράδοσιν μᾶλλον ἀξιόπιστον, Τούρκος τις ἐλθὼν ἐκ Σινικῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ τοῦ Ἰουστίνου Β' εἰσήγαγε καὶ ἐδίδαξεν ἐνταῦθα τὴν καλλιέργειαν τοῦ σκώληκος τῆς μετάξης.

Κιονόκρανον τῆς Ἀγίας Σοφίας

